

GS-Voorstel

Besluitnummer

PZH-2026-

894828789

DOS-2026-0002746

Status

Openbaar

**Datum vergadering Gedeputeerde
Staten**

1 september 2026

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Behandelveorstel voor motie 2115 'Zuid-Holland kiest voor digitale soevereiniteit'

Advies

1. Vast te stellen de GS-brief aan Provinciale Staten met het behandelvoorstel voor motie 2115 'Zuid-Holland kiest voor digitale soevereiniteit'.
2. Vast te stellen de publiekssamenvatting voor het behandelvoorstel van de motie.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om aan de brief aan PS toe te voegen dat t.a.v. digitale soevereiniteit gezamenlijk wordt opgetrokken met de Provincies en andere overheden.

Bijlagen

1. GS-brief met behandelvoorstel voor motie 2115 'Zuid-Holland kiest voor digitale soevereiniteit'

Toelichting voor het College

Op 8 juli 2026 hebben Provinciale Staten bij de behandeling van de Kadernota 2027-2030 motie 2115 'Zuid-Holland kiest voor digitale soevereiniteit' aangenomen. Met deze motie verzoeken Provinciale Staten Gedeputeerde Staten een actieplan op te stellen voor een gefaseerde overstap naar Europese digitale alternatieven en dit voorafgaand aan de behandeling van de Begroting 2027 aan Provinciale Staten voor te leggen. De motie is ingediend door Volt en medeondertekend door PRO, D66 en SP.

De motie geeft een duidelijke richting en vraagt bestuurlijke keuzes. Daarbij gaat het onder meer om de reikwijdte van de ambitie, het tempo van de transitie, de omgang met Europese alternatieven, open source en andere gelijkwaardige oplossingen en de balans tussen digitale autonomie, uitvoerbaarheid, continuïteit en kosten.

Het actieplan werkt deze bestuurlijke keuzes integraal uit. Daarbij wordt in ieder geval aandacht besteed aan Europese alternatieven en open source, het versterken van de digitale weerbaarheid van de provincie en de samenwerking met andere overheden.

Binnen de organisatie is de afgelopen periode gewerkt aan een aanpak voor digitale autonomie, waaronder een quickscan van het applicatielandschap, een applicatieschouw, versterking van leveranciersmanagement en onderzoek naar Europese alternatieven. Daarmee beschikt de provincie over een goede inhoudelijke basis voor de verdere uitwerking van het actieplan.

Ook bij andere provincies staat digitale autonomie nadrukkelijk op de bestuurlijke agenda. In onder meer Groningen, Limburg en Utrecht zijn vergelijkbare moties aangenomen. De wijze waarop deze provincies invulling geven aan digitale autonomie verschilt. De provincie Zuid-Holland betreft deze ervaringen bij de verdere uitwerking van het actieplan, maar maakt daarbij een eigen bestuurlijke afweging passend bij de provinciale organisatie en opgaven.

Voorgesteld wordt het actieplan integraal uit te werken en hierover op een later moment het inhoudelijke gesprek met Provinciale Staten te voeren. Hiermee ontstaat ruimte om de verschillende bestuurlijke keuzes, uitvoeringsconsequenties en financiële effecten in samenhang uit te werken voordat een definitieve koers wordt vastgesteld.

Bij de verdere uitwerking van het actieplan zijn de volgende bestuurlijke afwegingen bepalend voor de uiteindelijke koers:

1. de reikwijdte van de motie: op welke onderdelen van de digitale omgeving heeft deze betrekking (bijvoorbeeld applicaties, cloud, infrastructuur en hardware), welk tempo wordt nagestreefd en hoe wordt invulling gegeven aan begrippen als 'Europese alternatieven';
2. de balans tussen snelheid en risico-acceptatie: hoe worden digitale autonomie, informatiebeveiliging, continuïteit van de dienstverlening, uitvoerbaarheid en gebruikswaarde voor de organisatie in samenhang afgewogen;

3. de impact op de provinciale organisatie: welke gevolgen zijn aanvaardbaar voor bestaande investeringen, leveranciersrelaties, werkprocessen, medewerkers en de uitvoering van provinciale opgaven;
4. de financiële consequenties: welk ambitieniveau is gewenst en welke investeringen en structurele lasten zijn daarbij aanvaardbaar.

Deze bestuurlijke afwegingen worden op een later moment aan Gedeputeerde Staten voorgelegd en vormen de basis voor de verdere uitwerking van het actieplan.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW : € 0,00

Programma : Ambitie 8 - Bedrijfsvoering - Financiën en Organisatie

Financiële risico's : Afhankelijk van de bestuurlijke keuzes die in het actieplan worden gemaakt. De financiële consequenties worden bij de uitwerking van het actieplan inzichtelijk gemaakt.

Het behandelvoorstel zelf heeft geen directe financiële consequenties. De financiële gevolgen van het actieplan worden uitgewerkt en betrokken bij de verdere besluitvorming.

Juridisch kader

Provinciale Staten zijn kaderstellend en bepalen de bestuurlijke richting voor de verdere versterking van digitale autonomie binnen de provinciale organisatie. Met dit behandelvoorstel wordt invulling gegeven aan de gebruikelijke werkwijze voor de afhandeling van aangenomen moties. Het voorstel beschrijft op welke wijze Gedeputeerde Staten uitvoering geven aan de motie en op welk moment Provinciale Staten worden geïnformeerd over de uitwerking daarvan.

Bij de uitwerking van het actieplan wordt expliciet aandacht besteed aan de juridische ruimte binnen het aanbestedingsrecht, leveranciersselectie, gegevensbescherming en relevante Europese en nationale regelgeving.

Voorafgaande besluitvorming

Op 8 juli 2026 hebben Provinciale Staten bij de behandeling van de Kadernota 2027-2030 motie 2115 'Zuid-Holland kiest voor digitale soevereiniteit' aangenomen.

Daarnaast zijn Provinciale Staten via een lid GS-brief op 29 april 2026 geïnformeerd over de provinciale aanpak van digitale autonomie. Daarbij is aangegeven dat digitale autonomie breder is dan de keuze voor specifieke leveranciers of technologieën en samenhangt met digitale weerbaarheid, architectuur, cloudgebruik, leveranciersmanagement en het vermogen van de provincie om regie te houden op digitale afhankelijkheden. De inzichten en instrumenten die sindsdien zijn ontwikkeld vormen de basis voor de verdere uitwerking van het actieplan.

Proces

De voorgestelde procesaanpak houdt in dat de afzonderlijke bespreking van digitale autonomie (geagendeerd voor 16 september in de commissie BMM) wordt gekoppeld aan de behandeling van het actieplan dat wordt opgesteld naar aanleiding van motie 2115.

Het vervolgproces ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

- vaststelling van het behandelvoorstel en het procesvoorstel door Gedeputeerde Staten (zie GS-voorstel PZH-2026-894846820);
- afzonderlijke bespreking van bestuurlijke keuzes binnen het college;
- uitwerking van het actieplan op basis van het voorwerk binnen de organisatie en de bestuurlijke keuzes van Gedeputeerde Staten;
- behandeling van het definitieve actieplan in de laatste GS-vergadering voorafgaand aan het herfstreces;
- aanbidding van het actieplan aan Provinciale Staten voorafgaand aan behandeling van de Begroting 2027 (conform motie);
- bespreking van digitale autonomie in commissie BMM op 2 december 2026.

Participatie en rolneming

Provinciale Staten worden betrokken via het behandelvoorstel en het definitieve actieplan. Daarmee wordt ruimte geboden om richting te geven aan de bestuurlijke uitwerking van de motie.

Communicatiestrategie

De communicatie richt zich in deze fase primair op Provinciale Staten.

Het onderwerp raakt zowel de Visie Zuid-Holland Digitaal als de provinciale bedrijfsvoering. Afstemming tussen de betrokken portefeuilles is daarom van belang om een eenduidige bestuurlijke boodschap richting Provinciale Staten te waarborgen.

Externe communicatie is in deze fase beperkt, aangezien het behandelvoorstel primair ziet op het bepalen van de bestuurlijke richting. Zodra het actieplan is vastgesteld, wordt bepaald of aanvullende communicatie richting andere overheden, samenwerkingspartners en leveranciers wenselijk is.